

สาระ

การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับ
การเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน

ปัทมา นพรัตน์ *

ห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน (ASEAN Reference Laboratory, ARL) ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญในการผลักดันให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ดังนั้นการที่ประเทศไทยจะจัดตั้งห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนในกลุ่มผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นั้น จะทำให้ประเทศไทยเป็นผู้นำของประเทศในกลุ่มอาเซียนในการพัฒนามาตรฐานของผลิตภัณฑ์ได้ นอกจากนี้ ข้อมูลจากห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนสามารถใช้ในกรณีเกิดข้อพิพาท ที่มีการโต้แย้งของประเทศคู่ค้าในอาเซียน อีกทั้งการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนยังมีส่วนผลักดันในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคอุตสาหกรรมอีกด้วย

ห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน (ASEAN Reference Laboratory : ARL) ทำหน้าที่ดังนี้

1. ฝึกอบรมวิธีวิเคราะห์ ให้คำแนะนำด้านวิชาการ บริการทางห้องปฏิบัติการแก่ประเทศสมาชิกอาเซียน และห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศ (National Reference Laboratory : NRL)
2. เป็นแหล่งข้อมูล หรือจัดตั้งเครือข่ายข้อมูลข่าวสาร (net-working) ของประเทศสมาชิกในสาขาที่เกี่ยวข้องชาวยุ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
3. ประสานหรือจัดทำกิจกรรมทดสอบความชำนาญทางห้องปฏิบัติการ (Coordinator interlaboratory comparison, proficiency testing provider : PT provider)
4. เป็นแหล่งข้อมูลวัสดุอ้างอิงที่ได้รับการรับรอง (Certified Reference Material : CRM) และวัสดุอ้างอิง (Reference Material : RM)

การพัฒนาห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ต้องปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล ต้องเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญที่สุดคือบุคลากรที่มีทักษะและศักยภาพ เนื่องจากบุคลากรถือเป็นปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับห้องปฏิบัติการอ้างอิงให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

สำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการทำหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐ และเอกชนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งมีศักยภาพและความพร้อมในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยปัจจุบันได้ให้บริการฝึกอบรมทั้งในห้องเรียน และการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แบ่งหลักสูตรฝึกอบรมเป็น 6 ด้านประกอบด้วย

วิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ

1. ด้านการสอบเทียบเครื่องมือวัด
2. ด้านการควบคุมคุณภาพ
3. ด้านเทคนิคการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ
4. ด้านเทคนิคการวิเคราะห์ด้านเคมีที่เป็นพื้นฐาน
5. ด้านเทคนิคการวิเคราะห์ทดสอบ
6. ด้านจุลชีววิทยา

สำนักฯ ได้มีส่วนในการผลักดันให้ กรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน โดยรับผิดชอบการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์-

* นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ

บริการเพื่อการจัดตั้งเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน (ASEAN Reference Laboratory : ARL) ให้การฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรที่จำเป็นและสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงให้แก่ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

ในปี 2557 สำนักฯ ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมบุคลากรภายในกรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้แก่ หลักสูตร “ความสำคัญของการทดสอบความชำนาญกับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน” ในวันที่ 8 เมษายน 2557 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจบทบาทของกรมวิทยาศาสตร์บริการ กับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความสำคัญของการทดสอบความชำนาญกับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของ

อาเซียน รวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นภาคภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับการพัฒนาบุคลากรของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ หลักสูตร “Designing and Remodeling for Safer Chemical Laboratories” จัดอบรมระหว่างวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2557 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการออกแบบและการปรับปรุงห้องปฏิบัติการเคมีเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งแวดล้อม โดยมีบุคลากรของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียนมาฝึกอบรมกับทางสำนักฯ ด้วย

อย่างไรก็ตาม การที่ วศ. จะเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนได้สำเร็จขึ้นอยู่กับความพร้อม และความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมหลักสูตร

“ความสำคัญของการทดสอบความชำนาญกับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน”

วันที่ 8 เมษายน 2557

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรม
หลักสูตร “Designing and Remodeling for Safer Chemical Laboratories”
ระหว่างวันที่ 3 - 4 กรกฎาคม 2557

เอกสารอ้างอิง

ความพร้อมห้องปฏิบัติการไทยในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน [ออนไลน์]. [อ้างถึงวันที่ 14 กรกฎาคม 2557]. เข้าถึงจาก : http://www.tpa.or.th/publisher/pdfFileDownloadS/tn229B_p27-30.pdf